

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПОЛІТОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 081 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Право»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни дисципліна професійної підготовки

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

I.V. Шаповалова

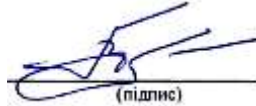
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

Протокол №1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

(підпис)

V.F. Баранівський

(прізвище, ініціали)

Розробники: Баранівський Василь Федорович, доктор філософських наук, професор

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Вивчення дисципліни «Політологія» та проблематика курсу пов'язана з дисциплінами «Філософія», «Соціологія», «Історія України».

Предметом вивчення дисципліни «Політологія» є освоєння базових знань у сфері політики, аналізу політичних систем, державної політики, міжнародних відносин та національної безпеки.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Політологія» є формування у здобувачів освіти із наукового світогляду, виробленню у них активної життєвої позиції, утвердженню високих моральних принципів та ідеалів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Політологія» є набуття та поглиблення політичних знань студентами з метою формування їх громадянської позиції, а отже, активізації їх майбутньої участі у процесах вдосконалення політичної системи, застосування демократичних принципів у сфері політики.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Філософія» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК7.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК10.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК13.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
ЗК14.	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2	Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
-----	---

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР2	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
ПР8	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
ПР13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.

ПР15	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПР20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
ПР21	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

4. Структура навчальної дисципліни

№ пп	Найменування тем курсу	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР	Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР
Змістовний модуль 1.											
1	Тема 1. Політологія: її предмет і місце в системі суспільствознавства	15	5	2	8	0	15	2	0	13	0-
2	Тема 2. Історія світової політичної думки	10	3	0	7	0	10	0	0-	10	-0
3	Тема 3. Історія вітчизняної політичної думки	10	3	2	5	0	10	2	0	8	-0
4	Тема 4. Сучасні ідейно-політичні течії	10	3	0	7	0	10	0	0	10	0-
5	Тема 5. Політична влада	10	3	2	5	0	10	0	0	10	-0
6	Тема 6. Політичні конфлікти та шляхи їх подолання	10	4	2	4	0	10	3	2	5	0
7	Тема 7. Особа (особистість) як суб'єкт та об'єкт політики	10	5	2	3	0	10	0	0	10	0
Разом модуль 1		75	26	10	39	0	75	7	2	66	-0
Змістовний модуль 2.											
8	Тема 8. Політична система суспільства	15	5	2	8	0	15	2	0	13	0-
9	Тема 9. Держава як інститут політичної системи суспільства	10	3	0	7	0	10	0	0-	10	-0
10	Тема 10. Політичні партії та партійні системи	10	3	2	5	0	10	2	0	8	-0
11	Тема 11. Політична свідомість та політична культура	10	3	0	7	0	10	0	0	10	0-
12	Тема 12. Політичне лідерство та політичні еліти	10	3	2	5	0	10	0	0	10	-0
13	Тема 13. Міжетнічні відносини та етнополітика на сучасному етапі розвитку людства	10	4	2	4	0	10	3	2	5	0
14	Тема 14. Світова політика і міжнародні відносини	10	5	2	3	0	10	0	0	10	0
Разом модуль 2		75	26	10	39	-0	75	7	2	66	0
Усього годин		150	52	20	78	-0	150	14	4	132	-0
Форма підсумкового контролю: диференційований залік											

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Політологія: її предмет і місце в системі суспільствознавства

Політологія як наука і навчальна дисципліна. Об'єкт, предмет, категорії та функції політології. Роль та значення політології на сучасному етапі розвитку України.

Тема 2. Історія світової політичної думки

Політична думка Стародавнього Сходу, Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Політичні вчення Раннього християнства, Середньовіччя, Нового та Новітнього часу. Виникнення політології як науки про політику, закони та закономірності політичного життя.

Тема 3. Історія вітчизняної політичної думки

Політичні уявлення та доктрини періоду Київської Русі, Галицько-Волинського князівства та Литовсько-Польської держави. Основні напрями української політичної думки середини XVI - поч. XX ст. ст. Формування і розвиток національної політології в Україні.

Тема 4. Сучасні ідейно-політичні течії

Ідеологія як теоретична основа ідейно-політичних течій та рухів. Основні ідейно-політичні течії сучасності. Національна ідея та ідеологія державотворення в Україні.

Тема 5. Політична влада

Природа влади. Основні концепції політичної влади. Способи існування, форми та методи здійснення влади. Зміст концепції поділу влад. Особливості політичної влади в Україні.

Тема 6. Політичні конфлікти та шляхи їх подолання

Поняття політичного конфлікту. Основні методи врегулювання конфліктів. Конфліктологічний підхід до сучасної ситуації в Україні.

Тема 7. Особа (особистість) як суб'єкт та об'єкт політики

Особа (особистість) як первинний суб'єкт та об'єкт суспільства. Політична соціалізація особи (особистості) в умовах сучасної України. Участь особи (особистості) в політичному житті.

Змістовий модуль 2

Тема 8. Політична система суспільства

Сутність політичної системи, її структура та функції. Політичні режими. Місце та роль держави в політичній системі суспільства.

Тема 9. Держава як інститут політичної системи суспільства

Сутність та функції держави. Правова держава. Поняття громадянського суспільства

Тема 10. Політичні партії та партійні системи

Виникнення та типологія політичних партій. Партійні системи. Громадсько-політичні об'єднання та рухи.

Тема 11. Політична свідомість та політична культура

Поняття, структура і формування політичної свідомості. Специфіка і предметне поле політичної психології. Поняття політичної культури

Тема 12. Політичне лідерство та політичні еліти

Поняття політичного лідерства. Типологія політичного лідерства. Поняття «політичні еліти». Типологія політичних еліт.

Тема 13. Міжетнічні відносини та етнополітика на сучасному етапі розвитку людства

Сутність і структура міжетнічних відносин. Етнополітика: сутність, зміст та завдання. Етнополітична реальність сучасної України, цілі та завдання етнополітики української держави.

Тема 14. Світова політика і міжнародні відносини

Зовнішня політика: визначення, функції, засоби реалізації. Проблеми глобального розвитку та їх місце у міжнародних відносинах. Україна – суб'єкт міжнародних відносин.

Теми лекцій

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Політологія: її предмет і місце в системі суспільствознавства	5	2
2	Історія світової політичної думки	3	0
3	Історія вітчизняної політичної думки	3	2
4	Сучасні ідейно-політичні течії	3	0
5	Політична влада	3	0
6	Політичні конфлікти та шляхи їх подолання	4	3
7	Особа (особистість) як суб'єкт та об'єкт політики	5	0
8	Політична система суспільства	5	2
9	Держава як інститут політичної системи суспільства	3	0
10	Політичні партії та партійні системи	3	2
11	Політична свідомість та політична культура	3	0
12	Політичне лідерство та політичні еліти	3	0
13	Міжетнічні відносини та етнополітика на сучасному етапі розвитку людства	4	3
14	Світова політика і міжнародні відносини	5	0
Усього годин		52	14

6. Теми практичних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>		

8. Теми семінарських занять

№ пп	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Політологія: її предмет і місце в системі суспільствознавства	2	0
2	Тема 2. Історія світової політичної думки	0	0
3	Тема 3. Історія вітчизняної політичної думки	2	0
4	Тема 4. Сучасні ідейно-політичні течії	0	0
5	Тема 5. Політична влада	2	0
6	Тема 6. Політичні конфлікти та шляхи їх подолання	2	2

7	Тема 7. Особа (особистість) як суб'єкт та об'єкт політики	2	0
8	Тема 8. Політична система суспільства	2	0
9	Тема 9. Держава як інститут політичної системи суспільства	0	0-
10	Тема 10. Політичні партії та партійні системи	2	0
11	Тема 11. Політична свідомість та політична культура	0	0
12	Тема 12. Політичне лідерство та політичні еліти	2	0
13	Тема 13. Міжетнічні відносини та етнополітика на сучасному етапі розвитку людства	2	2
14	Тема 14. Світова політика і міжнародні відносини	2	0
Усього годин		20	4

9. Теми лабораторних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ пп	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Політологія: її предмет і місце в системі суспільствознавства	8	13
2	Тема 2. Історія світової політичної думки	7	10
3	Тема 3. Історія вітчизняної політичної думки	5	8
4	Тема 4. Сучасні ідейно-політичні течії	7	10
5	Тема 5. Політична влада	5	10
6	Тема 6. Політичні конфлікти та шляхи їх подолання	4	5
7	Тема 7. Особа (особистість) як суб'єкт та об'єкт політики	3	10
8	Тема 8. Політична система суспільства	8	13
9	Тема 9. Держава як інститут політичної системи суспільства	7	10
10	Тема 10. Політичні партії та партійні системи	5	8
11	Тема 11. Політична свідомість та політична культура	7	10
12	Тема 12. Політичне лідерство та політичні еліти	5	10
13	Тема 13. Міжетнічні відносини та етнополітика на сучасному етапі розвитку людства	4	5
14	Тема 14. Світова політика і міжнародні відносини	3	10
Усього годин		78	132

11. Завдання для самостійної роботи

- Політологія як самостійна навчальна дисципліна почала формуватись:
 - у першій половині XVIII ст.;
 - на початку XIX ст.;
 - у другій половині XIX ст.;
 - після зруйнування Бастилії.
- У якій країні була створена перша школа політичної науки:

- а) США;
- б) Німеччина;
- в) Франція;
- г) СРСР.

3. Що є предметом вивчення політології:

- а) політична культура;
- б) держава;
- в) владні відносини;
- г) все вищезгадане.

4. До загальнотеоретичних методів політології належить:

- а) структурно-функціональний;
- б) метод вибіркового дослідження;
- в) експеримент;
- г) приховане спостереження;
- д) все вищезгадане.

5. Політика як соціальне явище і наукове поняття виникла:

- а) в античні часи;
- б) в середні віки;
- в) в епоху Відродження;
- г) в період становлення капіталізму.

6. Поняття "політика" у науковий обіг уперше ввів:

- а) Платон;
- б) Цицерон;
- в) Маркс;
- г) Гегель;
- д) Ленін;
- е) Аристотель;
- Є) Кант;
- ж) Макіавеллі.

7. Метою політики є:

- а) забезпечення панування одних суспільних груп над іншими;
- б) узгодження соціальних інтересів;
- в) визначення лідера;
- г) на основі спільних інтересів об'єднувати всі верстви суспільства.

8. Автором праці "Хто такі українці і чого вони хочуть" є:

- а) М. Драгоманов;
- б) І. Франко;
- в) М. Грушевський;
- г) М. Костомаров.

9. Що з переліченого є головною та необхідною умовою існування демократичної політичної системи:

- а) виборність органів місцевого самоврядування;
- б) наявність політичних партій;
- в) обмежений в часі мандат на перебуванні при владі;
- г) вибори, які гарантують реальну можливість вибирати серед багатьох кандидатів.

10. Автором системного аналізу політичного життя є:

- а) Г. Алмонд;
- б) Г. Пауел;
- в) М.Вебер;
- г) Т. Марсонс;
- д) У. Мітчел.

11. Політична система України є:

- а) перехідною від закритої до відкритої;
- б) консервативною;
- в) етатизованою;
- г) демократичною;
- д) авторитарною.

12. Демократія характеризується:

а) участю усіх громадян в управлінні суспільними та державними справами, формуванні органів влади;

б) підпорядкованістю більшості волі меншості при прийнятті рішень та їх виконанні;

в) пріоритетом прав держави над правом людини;

г) формуванням законодавчих органів влади зверху;

д) наявністю політичного консенсусу.

13. Що є основною функцією законодавчого органу:

а) контроль за діяльністю виконавчої гілки влади;

б) інтерпретація законів;

в) представництво інтересів громадян, що обрали депутатів у законодавчий орган влади;

г) законодавча діяльність.

14. Формою трансформації недемократичних режимів є :

а) реформа політичної системи згори;

б) крах недемократичних режимів, коли вони швидко капітулюють;

в) поступові реформи, узгоджені з різними політичними силами;

г) правильним є все вище назване.

15. Політичний режим сучасної України можна охарактеризувати як:

а) тоталітарний;

б) авторитарний;

в) демократичний;

г) автократичний;

д) охлократичний;

е) змішаний.

16. Політична влада включає в себе:

а) економічну владу;

б) партійну владу;

в) владу ідеології;

г) сімейну владу;

д) державну владу;

е) законодавчу владу;

є) духовну владу;

ж) виконавчу владу.

17. Найголовнішою ознакою влади є:

- а) контроль над життям людини;
- б) регулювання суспільного виробництва;
- в) узгодження інтересів і дій різних соціальних верств;
- г) насилля;
- д) примус;
- е) панування однієї групи над іншими.

18. Першими в історії політичної думки ідею розподілу влади висловив:

- а) І.Кант;
- б) Ш.-Л. Монтеск'є;
- в) Аристотель;
- г) Платон;
- д) А. Августин;
- е) М. Вебер.

19. На думку О.Тоффлера, домінуючим фактором влади є:

- а) насильство;
- б) знання;
- в) багатство.

21. Які можливі наслідки переконливого домінування партії, що знаходиться при владі:

- а) пасивність і розкол політичної опозиції, що відчуває себе безсилою;
- б) єдність опозиції та вибір агресивних форм політичної активності;
- в) виникнення загрози для існування демократичного правопорядку;
- г) усе з наведеного.

22. Які маніпулятивні можливості однопартійної системи:

- а) відсутність реального багатоманіття політичних симпатій у суспільстві;
- б) односторонні переваги в доступі до засобів масової інформації;
- в) домінування силових методів регулювання конфліктів;
- г) усе з наведеного.

23. Які маніпулятивні можливості двопартійної системи:

- а) виборці голосують за одну з провідних партій через небажання безрезультативно витратити свій голос, віддаючи його за нечисленну партію;
- б) виборець голосує за принципом вибору меншого зла із двох можливих;
- в) при збереженні стабільних умов політичного процесу забезпечується зміна інтересів;
- г) ніщо з наведеного.

24. Принципом політичного відчуження є:

- а) членство в політичному об'єднанні;
- б) політичне моралізування;
- в) абсентеїзм;
- г) нонконформізм;
- д) толерантність;
- є) політична соціалізація.

25. Політик, який стверджує, що пересічні члени суспільства повинні підпорядковуватися владі правлячої еліти у зв'язку з її професійною компетентністю, належить до послідовників теорії:

- а) біхевіоризму;
- б) плюралістичної демократії;
- в) егалітаризму;
- г) ні до однієї з наведених.

26. Що з перерахованого характеризує ситуацію "державного перевороту":

- а) активні протестні дії не задоволених режимом громадян в основному у сільській місцевості;
- б) негативна реакція населення на надмірне використання режимом силових методів примусу;
- в) зміщення із посад глави держави і частини вищих керівників насильницьким шляхом;
- г) все з наведеного.

27. Що є, на Ваш погляд, головною підставою для приналежності до еліти сьогодні:

- а) мужність, відвага;
- б) походження;
- в) видатні здібності, знання;
- г) мудрість;
- д) інше (що саме)?

28. Елітаристи - це прихильники політичної влади:

- а) еліти;
- б) харизматичного лідера;
- в) виборних народних представників;
- г) нікого з названих.

29. Хто виправдовував аморальні й навіть злочинні дії політичного лідера, якщо він мав на меті зберегти правопорядок і державність:

- а) Гоббс;
- б) Макіавеллі;
- в) Ганді;
- г) Ласаль;
- д) Фрейд;
- е) Дюверже.

30. Яке із перелічених сприйнятів політики найбільше характерне для громадян України сьогодні?

- а) довірливе;
- б) відчужене;
- в) практичне і раціональне;
- г) цинічне.

31. Процес впровадження політичних цінностей називається:

- а) політичною соціалізацією;
- б) передвиборною агітацією;
- в) культурною інтеграцією особи;
- г) політичною стратифікацією.

32. Яка з ідеологій особливо наголошує на тому, що людина може змінитися під впливом суспільного середовища?

- а) фашизм;
- б) марксистсько-ленінський соціалізм;
- в) консерватизм;
- г) класичний лібералізм.

33. Пропорційна виборча система сприяє:

- а) збереженню існуючої кількості політичних партій;
- б) зменшенню кількості політичних партій;
- в) зростанню кількості політичних партій і об'єднань;

г) взагалі не впливає на ці процеси.

34. Пріоритетним методом вирішення спірних міжнародних проблем на сьогодні є:

- а) переговори, діалог між конфліктуючими сторонами;
- б) тиск сильнішої сторони з загрозою застосування сили;
- в) втручання третіх країн і світового співтовариства;
- г) ніякий із наведеного.

35. Найрозповсюдженішим механізмом координації зовнішніх відносин між державами є:

- а) організація політичного блоку чи альянсу;
- б) встановлення дипломатичних відносин;
- в) повільна конфронтація;
- г) прикордонний конфлікт

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Політичні ідеї Платона і Аристотеля.
2. Конфуцій про політику, державу і владу.
3. Гоббс і Локк про державу і владу.
4. Політична доктрина Н.Макіавеллі.
5. Політична думка Середньовіччя та Відродження (Августин Блаженний, Ніколло Макіавеллі).
6. Політичні вчення доби Просвітництва.
7. Пам'ятки політичної думки Київської держави («Слово про закон і благодать», «Руська Правда», «Повчання дітям», «Повість минулих літ»).
8. Основні ідеї Кирило-Мефодієвського товариства.
9. Політологічні ідеї М.Костомарова.
10. Політичні погляди І.Франка, В.Винниченка, М.Хвильового.
11. Українська політична думка в період від Люблінської унії до козацько-гетьманської держави (М.Смотрицький, Х.Філалет, І.Вишенський)
12. Політична думка України у козацько-гетьманську добу (П.Могила, Ф.Прокопович, П.Орлик).
13. Націонал-самостійницька (М.Міхновський) та націонал-комуністична (О.Шумський, М.Скрипник, М.Хвильовий) течії в українській політичній думці.
14. Політична доктрина М.Грушевського.
15. Політологічні ідеї В.Липинського.
16. Політологічні ідеї М.Драгоманова.
17. Політичні ідеї Д.Донцова.
18. Конституція П.Орлика: політологічний аналіз.
19. Конституція України про державну владу в нашій країні.
20. Конституція України про зовнішню політику держави.
21. Конституція України про права, свободи та обов'язки людини і громадянина.
22. Влада як явище суспільного життя: основні концепції влади.
23. Громадянське суспільство: сутність, умови та шляхи становлення в Україні.
24. Демократія як форма і спосіб організації суспільного життя.
25. Держава як основний елемент політичної системи, її функції.
26. Консерватизм (неоконсерватизм) як політична течія сучасності.
27. Лібералізм та неолібералізм як політичні течії сучасності.
28. Людина як об'єкт і суб'єкт політики. Політична соціалізація особи.
29. Міжнародна політика, її місце в житті суспільства.
30. Місце і роль громадських організацій та рухів в політичній системі.
31. Місце і роль національних відносин в політичному житті.
32. Національна політика сучасної України: зміст, проблеми і протиріччя та шляхи їх вирішення.

33. Національні інтереси та національна безпека України.
34. Нація як суб'єкт і об'єкт політичних відносин.
35. Об'єкти та суб'єкти політичних відносин. Зростання ролі політики в сучасних умовах.
36. Основні види політичної діяльності.
37. Особа і громадянин. Значення політичних прав і свобод у розвитку людини і суспільства.
38. Політика і релігія в сучасному суспільстві.
39. Політика як сфера суспільної діяльності і як об'єкт дослідження.
40. Політика, її зміст та завдання.
41. Політика: зміст та значення.
42. Політична і державна влада. Органи державної влади в Україні.
43. Політична ідеологія. Основні ідейно-політичні течії сучасності.
44. Політична ідеологія. Роль і значення національно-державницької ідеології в сучасній Україні.
45. Політична конфліктологія: предмет, функції та значення.
46. Політична культура: поняття, структура, функції. Проблеми формування політичної культури в Україні
47. Політична опозиція: місце та роль у політичному житті.
48. Політична свідомість: сутність, типологія, функції.
49. Політична система сучасної України.
50. Політичні режими та їх основні характеристики.
51. Політичні діячі: сутність і типологія.
52. Політологія як наука, її місце в системі гуманітарних наук.
53. Поняття глобальних проблем людства.
54. Поняття і суть політичної системи, її структура.
55. Поняття політичної партії. Партії в сучасній Україні.
56. Поняття, сутність і типологія політичного лідерства.
57. Правова держава: сутність, основні шляхи формування в Україні.
58. Молодіжний рух в Україні.
59. Предмет політології, її методи, функції та структура.
60. Ресурси і джерела влади.
61. Розкрийте суть та призначення української національної ідеї.
62. Світова політика: поняття, суб'єкти, панівні тенденції розвитку.
63. Соціальна політика Української держави щодо молоді та студентства.
64. Становлення політології як науки.
65. Структура та форми політичної діяльності.
66. Сучасний світ та основні тенденції його розвитку.
67. Сучасний соціал-демократизм та його роль в політичному житті.
68. Теорії політичної еліти. Типи еліт у суспільстві.
69. Тероризм – загроза міжнародній безпеці.
70. Участь у виборах як форма політичної діяльності. Види виборчих систем.
71. Форми державного правління та форми державного устрою.
72. Формування громадянина в умовах становлення української держави: проблеми та перспективи.
73. Функції влади та методи її здійснення.
74. Функції політології як науки.
75. Культурно-просвітницька діяльність Петра Могили.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);

- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Політологія» використовуються такі методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо; для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Модульний контроль передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань. Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти

Контроль та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти протягом вивчення дисципліни відбувається за результатами тестування, розв'язання юридично-практичних завдань, обговорення конкретних ситуацій, а також у процесі контролю самостійної роботи.

Робоча програма передбачає застосування трьох форм контролю знань здобувачів вищої освіти:

- *поточний контроль* проводиться за кожною темою шляхом тестування, перевірки індивідуальних та колективних завдань, обговорення конкретних ситуацій, перевірки завдань для самостійної роботи, кожне з яких оцінюється за відповідними критеріями у балах.
- *модульний контроль* проводиться за певним блоком тем шляхом тестування, виконання контрольної роботи.
- *підсумковий контроль*. Формою підсумкового контролю *диференційований залік*.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти враховується їх наступне ранжування:

I рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє усім обсягом навчального матеріалу на теоретично-репродуктивному рівні

II рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами

III рівень знань. Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює власні думки, проявляє

творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань аудиторної і самостійної роботи.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота														Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2									Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
2	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10							Модульний контроль 2 - 10									

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	50	100

У процесі вивчення дисципліни «Політологія» викладачем використовуються метод контролю у вигляді написання модуля. Вид підсумкового контролю - **диференційований залік**.

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Політологія» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна:

1. Баранівський В.Ф. Ідеології та війни в сучасному світі: огляд актуальних проблем / Науковий журнал «Філософія та політологія в контексті сучасної культури». – 2014. – Випуск №8, ДНУ ім. Олесь Гончара. – С.7-11.
2. Баранівський В.Ф. Ідеологія центризму у забезпеченні духовної єдності українців / Науковий діалог «Схід-Захід». Матер. III всеукр. Наук. конфер. з між нар. участю. (м. Кам'янець-Подільський, 7 червня 2014р.): у 4-х частинах. Дніпропетровськ: Видавництво «Інновація», 2014. – Ч.І. – С. 3-6.
3. Баранівський В.Ф. Концептуальні основи методології прогнозування векторів політичних процесів в Україні / Сучасна українська політика. – Спецвипуск: Політична наука в Україні: стан та перспективи розвитку. К.: Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2013. – С.107-118.
4. Баранівський В.Ф. Політологія: курс лекцій. – К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2015. –198с. [Електронний ресурс].
5. Баранівський В.Ф. Політологія: підручник/ В.Ф. Баранівський.– Національна академія управління, 2016.– 236 с.
6. Баранівський В.Ф. Релігія та церква в системі культурологічних та ідеологічних протистоянь сучасної України / Науковий діалог «Схід-Захід» // Матер. 4 всеукр. наук.-практ. конфер. з міжнар. участю. (м. Кам'янець-Подільський, 25 травня 2015р.): у 2-х частинах. – Дніпропетровськ: Видавництво «Інновація», 2015. – Ч.І. – С. 3-6.
7. Воронянський О. В. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник / О. В. Воронянський, Ю.В.Зайончковський, С.С. Романова. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2018. —224с.
8. Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.
9. Піча В. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закл. освіти / В. М. Піча, Н. М. Хома ; за заг. ред. В. М. Пічі. – 5-те вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія, 2017. – 304 с
10. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. Ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.] – Львів : «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.
11. Політологія. Підручник/ За ред.. О.В.Бабкіної, В.П.Горбатенка. – К.: ВЦ «Академія», 2015. – 568 с.
12. Політологія: підручник [3-тє вид., перероб. і доповн.]. К. : Знання, 2018. 384 с.
13. Рудакевич О. М. Політологія: лекційний курс і практикум: навчальний посібник. К., 2017. 376 с.
14. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів. К.: Кондор, 2018. 192 с.
15. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). Підручник. – К., 2019.
16. Шульга Р.М. Політичний менеджмент. К.: Кондор, 2017. 192 с.

Допоміжна:

17. Баранівський В.Ф. Держава та церква в Україні: чи настане гармонія відносин? / Політичний менеджмент, №4 (49), 2011.– С.3-7.
18. Баранівський В.Ф. Гуманітарна політика держави: стан та особливості в Збройних Силах України / Вісник НАОУ, №2 (5) – К., 2008. – С.119-125.
19. Баранівський В.Ф. Вчення Карла Маркса та наслідки спроб його реалізації / Політичний менеджмент, №2 (29), Київ, 2008. – С.161-166
20. Баранівський В.Ф. Політична культура як основа центризму та єдності в Україні / Сучасна українська політика: політики і політологи про неї. Вип.10. – Київ, 2007–С. 51-60.
21. Баранівський В.Ф. Збірник наукових праць: Філософія. Політологія. Освіта і культура. Військова справа. – К.: НАОУ, «Міленіум», 2005. – 538 с.
22. Баранівський В.Ф. Політологія (навчально-методичний посібник) – К., ВНЗ

«Національна академія управління», 2001.– 53с.

23. Ерышев А.А. История политических и правовых учений: Учеб. пособ. -К.: МАУ, 2001. - 152 с.

24. Кін Дж. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. -К.: К.І.С.: Аналітично-дослідницький центр "АНОД", 2000.-191 с.

25. Коцур А.Л. Ідея державності в історичній думці та суспільно-політичному житті України кінця XVIII-поч. XX ст.-Чернівці: Золоті литаври, 2000. - 423 с.

26. Матвієнко В.Я. Соціальні технології: Навч. посіб. -К.: Українські пропілеї, 2001. -446 с.

27. Михальченко Н.И. Украинская региональная цивилизация: прошлое, настоящее, будущее. Монография. – К.: ИПиЭНИ имени И.Ф. Кураса НАН Украины, 2013. – 340с.

28. Михальченко Н. Украинское общество: трансформация, модернизация или лимитроф Европы. -К.: Ин-т высшей школы, 2001.– 440 с.

29. Невмержицький Є.В., Шульженко Ф.П. Корупція і національна безпека. -К.: Вид. Центр КДЛУ, 2000. -194 с.

30. Нижник Н.Р., Ситник Г.П., Білоус В.Т. Національна безпека України (методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку). -К.: Преса України, 2000. -304 с.

31. Павловський М. Стратегія розвитку суспільства: Україна і світ (економіка, політологія, соціологія). -К.: Техніка, 2001. -312 с.

32. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Навч. посіб.-К:Каравела; Львів: Новий Світ, 2001. - 314 с.

33. Політологія: Історія та методологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/За ред. Ф.М. Кирилюка. -К.: «Здоров'я», 2000. – 632 с.

34. Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. -К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2000. -584 с.

35. Політологія: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 320с.

36. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І.-К.;Харків:Єдинорог, 2001.-640с.

37. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. -К: Видавничий центр "Академія", 2001. -528 с.

38. Регіональна політика та управління у країнах Європи: Матеріали до навч. курсу. - Ужгород: Ужгородський національний ун-т, 2001.-246с.

39. Рудич Ф. Політологія: Підручник для студентів вищих навч. закладів. – К.: «Либідь», 2006. – 478 с.

40. Рябчук М. Дилеми українського Фауста: громадянське суспільство і "розбудова держави". -К.: Критика, 2000. -272 с.

41. Скрипнюк О. Соціальна, правова держава в Україні: проблеми теорії і практики. -К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2000. -599 с.

42. Таран В.О. Ідеологія перехідного суспільства (соціально-філософський аналіз ідеологічного процесу в пострадянській Україні). -Запоріжжя: Запорізький юридичний ін-т, 2000. -316с.

43. Шкляр В. Преса і політика: проблеми, концепції, досвід. -К.: Інститут журналістики Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка, 2000. -70 с.

44. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П.П.Шляхтун. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 472с.

45. Шульженко Ф.П., Андрусак Т.Г. Історія політичних і правових вчень: Навч. посіб. -К.: Юрінком Інтер, 2001. -304 с.

20. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Фонд регіональних соціально-політичних та економічних досліджень: веб-сайт. URL: <http://zluka.isr.lviv.ua> (дата звернення: 12.10.2018).

2. Центр політичних досліджень Львівського національного університету ім. І. Франка: веб-сайт. URL: <http://www.cps.itgo.com> (дата звернення: 12.10.2018).

3. Український центр економічних та політичних досліджень ім. Разумкова: веб-сайт. URL: <http://uceps.com.ua> (дата звернення: 12.10.2018).

4. Центр соціологічних і політичних досліджень та технологій Соціополіс: веб-сайт. URL: <http://www.spr.org.ua> (дата звернення: 12.10.2018).
5. Східноукраїнський фонд соціальних досліджень: веб-сайт. URL: <http://www.sociology.kharkov.ua> (дата звернення: 12.10.2018).
6. Центр соціального прогнозування: веб-сайт. URL: <http://www.prognosis.kiev.ua> (дата звернення: 12.10.2018).
7. Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова: веб-сайт. URL: <http://lib.onu.edu.ua> (дата звернення: 12.10.2018).